

Силабус навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТУВАННЯ У НАВЧАННІ

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Спеціалізація / освітньо-наукова програма: «Освітні, педагогічні науки»

Компонент освітньо-наукової програми: вибіркова

Обсяг : 90 год./ 3 кред. ЄКТС

Рік навчання: II, семестр: I, II

Викладач

ППП

М.І.Скрипник, к.пед.наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих ЦПО ДЗВО «УМО»

Контактна адреса:

e-mail: marina_scripnik@ukr.net

Консультації

здійснюються за запитом здобувачів F2F або за контактною адресою

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Інновації та експериментування у навчанні» є однією з вибірових дисциплін освітньої складової підготовки здобувачів PhD, у результаті опанування якої аспіранти оволодіють змістом та структурою інноваційної педагогічної діяльності, сучасними технологіями навчання; сформулюють уміння експериментування, проектування та експертизи педагогічних інновацій, творчого мислення, готовності до новаційної інноваційної професійної діяльності; розвинути здатність розробляти проекти, управляти ними, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Мета навчальної дисципліни: розвивати здатність розробляти проекти, управляти ними, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК5); здобуття глибинних знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в освітній галузі (як вітчизняній, так і закордонній), критичного аналізу основних концепцій, оволодіння сучасною науковою термінологією та набуття здатності до генерування нових наукових ідей (СК3); набуття універсальних навичок дослідника в освітній галузі, зокрема в галузі післядипломної освіти: проектування та оцінювання освітнього контенту, використання ІТ у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (СК4); здатність до впровадження та оприлюднення результатів власних наукових досліджень у галузі освітніх, педагогічних наук (СК6).

Заплановані **результати навчання:**

1. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики (РН2), зокрема:

- визначати власні результати дослідження в контексті: теорії створення нового у педагогіці (педагогічна неологія); методології сприйняття інновацій (педагогічна аксіологія); технології впровадження та використання нового, його поширення та узагальнення (педагогічна праксеологія);

- класифікувати педагогічні нововведення; інновації-модернізації та інновації-трансформації в освіті загалом та в освіті дорослих зокрема;
- визначати інноваційність змісту освіти у: державних стандартах освіти; концепціях розвитку особистості, яка навчається; авторських навчальних планах і програмах, підручниках, навчальних посібниках нового покоління; новій системі оцінювання навчальних досягнень і моніторингу якості освіти; розвитку творчих можливостей особистості як основи її подальшої інноваційної діяльності, конкурентоспроможності закладів й установ освіти, учасників навчально-виховного процесу; освітніх технологіях; створенні особистісно орієнтованих навчальних планів і програм.

2. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших (РН 3), зокрема:

- відбирати наукові методи дослідження актуальних технологій навчання та кращих освітніх практик;
- на прикладі власного дослідження уміти здійснювати відбір методів дослідження актуальних технологій навчання та кращих освітніх практик;
- демонструвати методологічну культуру дослідника у відборі освітньої технології – педагогічної технології – технології навчання для проведення експериментального дослідження;
- класифікувати мультимодальні навчальні тексти.

3. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних наукових досліджень в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих (РН 9), зокрема:

- на прикладі власного дослідження уміти розробляти модель інноваційного навчання;
- розробляти програму спецкурсу (факультативу) з теми наукового дослідження;
- обґрунтовувати інноваційні технології, які апробуються в ході проведення спецкурсу (факультативу);
- моделювати заняття з елементами інноваційних технологій навчання;
- за допомогою Е-ресурсів створювати мультимодальні тексти (відео, інтерактивні навчальні вправи, презентації, інтерактивні дошки, хмари слів, електронні книжки тощо) до теми власного дослідження.

Для усвідомлення аспірантами ефективності дослідно-експериментальних результатів важливо здійснити аналіз власної ідеї, задуму та концепції з точки зору конкретного аспекту педагогічної інноватики, а саме з позицій: «інновації у навчанні» та «експериментування у навчанні». Пропонований курс є логічним продовженням навчальних дисциплін «Творча майстерня молодого науковця» та «Технологія дослідно-експериментальної роботи».

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		л	пр	срс
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<u>Змістовий модуль 1.</u> <i>Освіта та інновації: від загального до конкретного</i>				
Тема 1. Поняттєвий апарат сучасної інноватики	10	2	2	6
Тема 2. Педагогічна інноватика: сутність	10		2	8
Тема 3. Проблеми інноваційного пошуку в освіті	10	2	2	6
<i>Усього годин за змістовим модулем 1</i>	30	4	6	20

Змістовий модуль 2. <i>Інноваційні технології навчання та кращі освітні практики експериментування</i>				
Тема 4. Наукові методи дослідження актуальних технологій навчання та кращих освітніх практик	12	2	2	8
Тема 5. Актуальні технології навчання: розроблення та аналіз за критеріями педагогічної інноватики	12		4	8
Тема 6. Мультимедійні засоби навчання	16	2	4	10
Усього годин за змістовим модулем 2	40	4	10	26
Змістовий модуль 3. <i>Розроблення авторських інноваційних проєктів з теми дослідження</i>				
Тема 7. Розроблення програми спецкурсу (факультативу) з теми наукового дослідження	10		2	8
Тема 8. Моделювання заняття з елементами інноваційних технологій навчання	10	2	2	6
Усього годин за змістовим модулем 3	20	2	4	14
РАЗОМ:	90	10	20	60

Технологічна картка опанування навчальної дисципліни

№ з/п /год.	Теми та форми занять	Зміст занять і навчальних завдань	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Освіта та інновації: від загального до конкретного			
1.	Тема 1. Поняттєвий апарат сучасної інноватики		
	<i>Лекція (2 год.)</i>	<p><i>Висвітлення та обговорення питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Промислові революції та освіта. 2. Новація (лат. novatio – оновлення, зміна) як продукт інтелектуальної діяльності людей, оформлений результат фундаментальних, прикладних чи експериментальних досліджень у будь-якій сфері людської діяльності, спрямований на підвищення її ефективності. 3. Інновації як нові форми організації праці й управління, нові види технологій, які охоплюють не тільки різноманітні установи та організації, але й певні галузі соціальної життєдіяльності людей. 4. Закон України «Про інноваційну діяльність» (основні поняття). 5. Загальна теорія інновацій та види нововведень. 6. Інноваційний (лат. innovatio – оновлення, зміна) процес як спрямованість на якісні зміни у розвитку явищ проходження послідовних фаз, що відбувається закономірним порядком. 7. Різниця між «новацією» та 	<p>Спостереження за активністю здобувачів PhD</p> <p>Усне опитування</p>

	<p><i>Практичне Заняття (2 год.)</i></p> <p><i>Самостійна робота (6 год.)</i></p>	<p>«інновацією».</p> <p>Виконати основні завдання із робочого зошита №1: <i>Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. Частина 1. Освіта та інновації: від загального до конкретного: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». К.: ЦПО, 2019. С. 2 – 27.</i></p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Класифікувати інновації в технологіях, культурі, науці, освіті, що виникли як результат промислових революцій за такими характеристиками: часові межі; характерні особливості; зміст освіти; сутність інновацій у технологіях, культурі, науці, освіті.</p>	<p>Письмове виконання завдань робочого зошита</p>
2.	Тема 2. Педагогічна інноватика: сутність		
2.1	<i>Практичне заняття (2 год.)</i>	<p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни інновації та експериментування у навчанні (до частини 1: <i>Освіта та інновації: від загального до конкретного</i>) циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» із робочого зошита №1: <i>Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. Частина 1. Освіта та інновації: від загального до конкретного: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». К.: ЦПО, 2019. С.28 - 29.</i></p> <p><i>Опрацювання теоретичних питань.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «педагогічна інноватика» як наука про педагогічні нововведення. 2. Теоретичні блоки понять і принципів педагогічної інноватики: (за В. Вакуленком): 1) теорія створення нового у педагогіці (<i>педагогічна неологія</i>): нове в педагогіці, класифікація педагогічних новацій, умови створення нового, критерії новизни, міра готовності нового 	<p>Спостереження за активністю здобувачів PhD</p>
2.2	<i>Самостійна робота (8 год.)</i>		<p>Усне опитування</p> <p>Письмове виконання завдань робочого зошита</p>

		<p>до його освоєння і використання, традиції та новаторство, етапи створення нового у педагогіці; 2) методологія сприйняття інновацій (<i>педагогічна аксіологія</i>): оцінювання, освоєння та усвідомлення педагогічною спільнотою того, що виникає у педагогічній теорії та практиці; 3) технологія впровадження та використання нового, його поширення та узагальнення, тобто розробка рекомендацій (<i>педагогічна праксеологія</i>): осмислення практики застосування педагогічних інновацій, вивчення закономірностей і форм упровадження, використання нового.</p> <p>3. Поняття «інноваційна педагогічна діяльність» та «інновації в освіті»; «інновація» та «реформа»; аналіз власного дослідження з точки зору принципів інноватики.</p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Визначите основні ознаки базових термінів: «новація», «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність» на прикладі власного дослідження.</p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Переглянути авторське відео та розшифрувати основні тенденції в освіті, які змушують бути сучасним педагога. URL : https://u.to/6IPDGg Визначити методи наукового дослідження, що застосовано для розв'язання завдання. Класифікаційна ознака – науковий підхід (за Ю. К. Бабанським).</p>	
3.	Тема 3. Проблеми інноваційного пошуку в освіті		
3.1	<i>Лекція (2 год.)</i>	<p><i>Висвітлення та обговорення питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спрямованість інновацій в освіті на розв'язання проблем. 2. Навчальна інновація; виховні інновації; управлінські інновації. 3. Класифікація новації 1) новації, пов'язані зі зміною змісту освіти; 2) новації, пов'язані з розробленням і реалізацією нових 	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань

		<p>освітніх технологій; 3) новації, пов'язані зі зміною моделі школи (структурних утворень, управлінських процесів).</p> <p>4. Підходи до класифікації педагогічних нововведень.</p> <p>5. Інноваційність змісту освіти у: державних стандартах освіти; концепціях розвитку особистості, яка навчається; авторських навчальних планах і програмах, підручниках, навчальних посібниках нового покоління; новій системі оцінювання навчальних досягнень і моніторингу якості освіти; розвитку творчих можливостей особистості як основи її подальшої інноваційної діяльності, конкурентоспроможності закладів й установ освіти, учасників навчально-виховного процесу; освітніх технологіях; створенні особистісно орієнтованих навчальних планів і програм.</p> <p>6. «Інновації-модернізації» та «інновації-трансформації» в освіті.</p> <p>7. «Життєвий цикл освітньої інновації», технологія її реалізації.</p>	Усне опитування
3.2	Практичне заняття (2 год.)	<p><i>Опрацювання теоретичних питань.</i></p> <p>Класифікація власного дослідження за критеріями інноваційності.</p> <p>За ідеєю, задумом та гіпотезою власного дослідження обґрунтувати інноваційність змісту освіти. Порівняти особливості використання різних методів дослідження.</p>	Усне опитування
3.3	Самостійна робота(6 год.)	<p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i></p> <p>Відповідно до визначених ознак понять «реформа» та «інновація» схарактеризувати концепцію Нової української школи.</p> <p>Визначити методи наукового дослідження, що застосовано для розв'язання завдання. Основа класифікації методів – рівні пізнання (теоретичні й емпіричні) (В. Давидов).</p>	Письмове виконання завдань робочого зошита

		Класифікувати результати власного дослідження за окресленими блоками й принципами: педагогічна неологія; педагогічна аксіологія; педагогічна праксеологія. За допомогою сервісів GoAnimat , SparkolPro , PowToon , Moovly або програми VideoScribe створіть презентацію елемента уроку (заняття) за допомогою техніки скрайбінгу (укр. – супись).	
Модульний контроль			тести
Змістовий модуль 2.			
Інноваційні технології навчання та кращі освітні практики експериментування			
4.	Тема 4. Наукові методи дослідження актуальних технологій навчання та кращих освітніх практик		
4.1	<i>Лекція (2 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> 1. Генезис поняття «технології навчання». 2. «Освітня технологія – педагогічна технологія – технологія навчання»: сутність понять. 3. «Традиційні» технології навчання у ЗЗСО та ЗВО: переваги та недоліки. 4. Класифікація сучасних педагогічних технологій (за В. Селевко; В. Беспалько; з позиції дитини в освітньому процесі та ставлення до дитини з боку дорослих; за методами і засобами навчання; з позиції модернізації традиційної системи), характеристика. 5. Сутність методів дослідження актуальних технологій навчання та кращих освітніх практик.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань Усне опитування
4.2	<i>Практичне заняття (2 год.)</i>	<i>Опрацювання теоретичних питань.</i> Порівняти підходи до класифікацій технологій навчання. Аргументувати оптимальні технології навчання для теми власного наукового дослідження. Виконати завдання № 1 – 3 із робочого зошита № 2: <i>Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. Частина 2. Інноваційні технології навчання та кращі освітні практики експериментування</i> : Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні	Усне опитування
4.3	<i>Самостійна робота(8 год.)</i>		Письмове виконання завдань робочого зошита

		<p>науки». К.: ЦПО, 2020. С. 4 – 31.</p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i></p> <p>На прикладі власного дослідження проілюструвати особливості інноваційного навчання.</p> <p>Ознайомтеся із проєктом «Файні мему з української літератури»¹. За допомогою мобільних додатків-мемогенераторів: Imgur, Mr-mem, Meme Generator або інших створити науковий мем з теми власного дослідження.</p> <p>Визначити методи наукового дослідження, що застосовано для розв'язання завдання</p>	
5.	<p>Тема 5. Актуальні технології навчання: розроблення та аналіз за критеріями педагогічної інноватики</p>		
5.1	Практичне заняття (4 год.)	<p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i></p> <p>Виконати завдання № 4 – 12 із робочого зошита № 2: <i>Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. Частина 2. Інноваційні технології навчання та кращі освітні практики експериментування:</i></p> <p>Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». К.: ЦПО, 2020. С. 4 – 31.</p> <p><i>Опрацювання теоретичних питань.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель інноваційного навчання. 2. Ігрові технології / навчання як розвага . Особливості такого типу навчання. 3. Проблемне навчання. Аналіз проєкту проблемного навчання за критеріями новачіюності / інноваційності. 4. Інформаційно-комунікаційні технології. 5. Дистанційна освіта ХХІ ст. як педагогічна система відкритих освітніх послуг, що надаються широким верствам населення в країні та за кордоном за допомогою спеціалізованого інформаційного освітнього середовища, котре базується на дистанційних технологіях навчання (мультимедійних, мережних, телекомунікаційних, ТВ-технологіях 	<p>Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань</p>
5.2	Самостійна робота (8 год.)		<p>Усне опитування</p> <p>Письмове виконання завдань робочого зошита</p>

¹ Проєкт «Файні мему з української літератури». URL : <https://u.to/aoPkGg>

		<p>тощо).</p> <p>6. Різні сучасні моделі навчання: e-learning (електронне навчання), m-learning (мобільне навчання), blended-learning (змішане навчання), flipped-learning (перевернуте навчання), ubiquitous learning (всепроникаюче навчання).</p> <p>7. Проектні технології: сутність. Фактори відбору методів і технологій навчання.</p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> На прикладі власного дослідження, проілюструйте можливості застосування ігрових технологій навчання.</p> <p><i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> За цим посиланням (https://u.to/aNawGg) ознайомитися з ментальною картою з теми «Застосування нових освітніх технологій», доповнити. Розробити з теми власного дослідження освітній проект проблемного навчання, що планується апробувати в ході експериментального дослідження; проаналізувати за критеріями новачності/інноваційності</p>	
6.	Тема 6. Мультимедійні засоби навчання		
6.1	<i>Лекція (2 год.)</i>	<p><i>Висвітлення та обговорення питань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультимедійні засоби навчання як комплекс апаратних і програмних засобів, що дозволяють користувачеві спілкуватися з комп'ютером, використовуючи різноманітні, природні для себе середовища: графіку, гіпертексти, звук, анімацію, відео. 2. Мультимедійні системи та види інформації: текст; зображення; анімаційні картини; аудіо коментарі; цифрове відео. 3. Технології, які дозволяють з допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти й водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби й способи обміну інформацією, 	<p>Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань</p> <p>Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань</p> <p>Усне опитування</p>

6.2	Практичне заняття (4 год.)	називаються мультимедійними. 4. Особливості створення мультимодальних навчальних текстів. 5. Основні структурні елементи електронного освітнього курсу. <i>Висвітлення та обговорення питань:</i> Відповідно до «Десяти порад для створення інтерактивних режимів презентацій навчальних текстів» (див.: Навчальні тексти нової природи: творимо, радимо, тренуємо: Методичні рекомендації / М. І. Скрипник, Т. С. Кравчинська, Н. П. Волинець. – К. : ЦІПО, 2021. – 60 с. URL : https://lib.iitta.gov.ua/723446/) <u>розробити креолізований навчальний текст (за вибором) для апробації на формульовальному етапі експерименту</u> <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> За цим посилання переглянути креолізований текст з теми «Навчаємо цікаво і корисно сучасних учнів» (https://u.to/rkQ7Gg). Доповнити цифровими інструментами, які планується застосувати на формульовальному етапі експерименту. За допомогою таких програм, як PowerPoint, Smart Notebook, Adobe Flash, або інших, створити підсумковий інтерактивний плакат до теми власного дослідження.	Усне опитування
6.3	Самостійна робота (10 год.)		Створення мультимодального тексту з теми дослідження
	Модульний контроль		тести
	Змістовий модуль 3. Розроблення авторського інноваційного проєктів з теми дослідження		
7.	Тема 7. Розроблення програми спецкурсу (факультативу) з теми наукового дослідження		
7.1	Практичне заняття (2 год.)	Розробити програму спецкурсу (факультативу) з теми наукового дослідження. Визначити інноваційні технології, які будуть апробовані в ході проведення спецкурсу (факультативу). Аргументувати вибір.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань
7.2	Самостійна робота (8 год.)	<i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Захист розробленої програми спецкурсу (факультативу) з теми власного дослідження.	Захист розроблених проєктів
8.	Тема 8. . Моделювання заняття з елементами інноваційних		

	технологій навчання)		
8.1	<i>Лекція (2 год.)</i>	<i>Висвітлення та обговорення питань:</i> Захист розробленого заняття з елементами інноваційних технологій. Самоаналіз та аналіз заняття.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при обговоренні питань
8.2	<i>Практичне заняття (2 год.)</i>	<i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Моделювання заняття з елементами інноваційних технологій навчання. Відповідно до програми розробленого спецкурсу змоделювати заняття з елементами інноваційних технологій.	Спостереження за активністю здобувачів PhD при виконанні завдань
8.3	<i>Самостійна робота (6 год.)</i>	Аргументувати вибір технологій.	Захист розроблених проєктів
Модульний контроль			тести

Контроль і оцінювання результатів навчання

Загальна характеристика видів навчальної роботи здобувачів PhD та особливостей контролю за якістю їх виконання.

Аудиторні заняття передбачають активну участь здобувачів PhD в освітньому процесі: в проблемних лекціях діалогової природи та практичних заняттях, які проводяться переважно з використанням активних та інтерактивних методів і мають творчий характер. Відповідно *поточний контроль спрямований* на оцінювання участі здобувачів PhD в обговоренні проблемних ситуацій та виконання завдань, глибину і змістову наповнюваність суджень, здатність до осмислення, узагальнення та здобуття нового знання в обраній спеціальності.

Самостійна робота здобувачів PhD є основним засобом опанування змісту навчальної дисципліни у вільний від обов'язкових занять час, її зміст визначається робочою навчальною програмою та завданнями до теми.

У межах самостійної роботи виконуються *індивідуально-дослідницькі завдання*, що спрямовані на формування і розвиток практичних умінь застосовувати експериментальний метод для самостійного дослідження актуальних проблем психології особистісного, соціального та організаційного розвитку відповідно до мети і завдань дисертаційної роботи.

Окремі *звіти про самостійну роботу* не надаються. Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час модульного та підсумкового контролю знань, виконання здобувачем завдань робочих зошитів з дисципліни.

Під час опанування навчальної дисципліни передбачено можливість консультативної допомоги з боку викладача за потреби і запитом з боку здобувачів PhD (F2F або в режимі онлайн чи офлайн).

Підсумковий контроль – залік, в якому передбачено відповідь на три теоретичні питання і одне практичне, пов'язане із практичними аспектами застосування експериментального методу у власному дисертаційному проєкті.

Принципи, критерії, процедура та шкала оцінювання

Основними *принципами* оцінювання результатів опанування навчальної дисципліни є такі принципи:

- об'єктивності (оцінка має відповідати істинній якості та кількості засвоєних знань, компетентностей і результатів навчання);
- прозорості (максимальній ясності та відкритості процедури, критеріїв і шкал оцінювання результатів навчання);
- систематичності (перевірка якості опанування навчальної дисципліни здійснюється систематично, за кожною темою і модулем, а також відвідуванням занять, ступенем активності під час навчання і вчасним виконанням навчальних завдань);

– дієвості (корекція та вдосконалення, за потреби, компетентностей і результатів навчання відповідно до вимог освітньо-наукової програми);

– індивідуального підходу (об'єктивна і справедлива оцінка відповідно до зусиль, затрачених здобувачем PhD, дотриманням ним вимог академічної доброчесності та реальних результатів навчання);

– педагогічного оптимізму (зорієнтованість оцінювання на пошук особистісних ресурсів здобувача PhD у контексті успішного опанування навчальної дисципліни, стимулювання нових досягнень у навчальній роботі) тощо.

Основними *критеріями*, що характеризують рівень компетентності здобувача PhD при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Творча майстерня молодого науковця», є:

– повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

– глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

– вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

– характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

– вміння застосовувати теоретичні положення щодо наукового пізнання та його логіки;

– вміння виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні педагогічні проблеми, чинники та тенденції розвитку педагогічної науки.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи, індивідуально-дослідницьких завдань здобувачів PhD) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (форматування, висновки тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Позитивні оцінки виставляються лише тим здобувачам PhD, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Остаточна оцінка за результати опанування навчальної дисципліни розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10
Модуль 1 (теми 1-3) – модульний контроль (тести), аналіз методичної бази дослідження і комплексу відповідних методик	10
Модуль 2 (теми 4-6) – теоретичні питання, аналіз виконаних завдань робочого зошита № 1	20
Модуль 3 (теми 7-8) – теоретичні питання, аналіз виконаних завдань робочого зошита № 2	20
Екзамен (теми 1-8) – теоретичні питання, аналіз	40

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Політика навчальної дисципліни***Політика щодо академічної доброчесності***

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на *засадах академічної доброчесності* – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Щодо академічної доброчесності здобувачів PhD йдеться про самостійне виконання навчальних завдань; обов'язкове посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей від інших осіб; надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час виконання навчальних завдань та екзамену заборонені (в т.ч., із використанням мобільних девайсів).

За порушення академічної доброчесності здобувачі PhD можуть бути притягнені до такої *академічної відповідальності*: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в онлайн формі.

Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (зокрема, лікарняний лист).

Політика щодо правил поведінки на заняттях

Здобувачі PhD беруть активну участь у всіх заняттях: обговорюють проблемні ситуації, запропоновані викладачем на лекціях, у режимі діалогу /полілогу; активно включаються і за потреби ініціюють спільну (групову роботу) під час практичних занять; виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми.

Спілкування учасників освітнього процесу (викладач, здобувачі PhD) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання.

Рекомендована література

Базова:

1. Альтшуллер Г.С. Алгоритм изобретения / Г. С. Альтшуллер. М.: Московский рабочий, 1980. 231 с.
2. Біла книга національної освіти України / Т.Ф. Алексєєнко, В.М. Аніщенко, Г.О. Балл [та ін.]; за заг. ред. акад. В.Г. Кременя; НАПН України. К.: Інформ. системи, 2010. 342 с.
3. Богданова І. М. Педагогічні інновації в школі підготовки вчителя: кінець ХХ – початок ХХІ століття: Монографія. Одеса : М.П. Черкасов. 2009. 157 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І. М. Дичківська. К.: Академвидав, 2012. 352 с.
5. Епишева О.Б., Трушников Д.Ю. Инновационные процессы в образовании: Учебник. Тюмень, 2009. URL: http://lit.lib.ru/t/trushnikow_d_j/text_0180.shtml
6. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно-методичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2006. 124 с.
7. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі: [монографія] / [Доброскок І.І., Коцур В.П., Нікітчина С.О. та ін.] / наук. ред.. В.П. Коцур; укладач О.І. Шапран. Переяслав-Хмельницький, Видавництво С.В. Карпук, 2008. 285 с.
8. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / Г. М. Перевознікова (упоряд.); Л.І.Даниленко, В.Ф.Паламарчук (ред.); Центр. ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. К.: Логос, 2005. 220 с.
9. Інноваційні процеси в освіті: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / М.О.Аузіна, А.М.Возна; Нац. банк України, Львівський банківський ін-т. – **Львів: ЛБІ НБУ, 2003. 103 с.**
10. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник /Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2005. 160 с.
11. Краткий терминологический словарь по инновационных педагогических технологийт. URL: <https://banauka.ru/2467.html>
12. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. К., 2005. 417 с.
13. Селевко Г. К. Педагогические технологии авторских школ. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 192 с.
14. Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. *Частина 1. Освіта та інновації: від загального до конкретного*: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». К.: ЦПО, 2019. 32 с.
15. Скрипник М.І. Інновації та експериментування у навчанні. *Частина 2. Інноваційні технології навчання та кращі освітні практики експериментування*: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». К.: ЦПО, 2020. 42 с.
16. Стрельніков В. Ю. Інноваційні технології навчання. Методичний посібник / В. Ю. Стрельніков. Полтава, 2004.
17. Феномен інновацій : освіта, суспільство, культура : монографія / за ред. В. Г. Кременя. К. : Педагогічна думка. 2008. – 472 с.

Додаткова:

1. Ильин Г.Л. Инновации в образовании: учебное пособие/ Ильин Г.Л. М.: Прометей, 2015.
2. Инновационная деятельность в системе образования [Электронный ресурс]: монография/ О.М. Корчажкина [и др.] Электрон. текстовые данные.— М.: Спутник +, Центр научной мысли, 2010.359 с. URL: <http://www.iprbookshop.ru/8993>
3. Інновації в освіті і науці окремих країн Європи, Азії та Америки: Інформаційний бюлетень наукового проекту «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в

європейський освітній і науковий простір». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9721>.

4. Козак Л. В. Підготовка майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності: монографія / Л. В. Козак; за ред. докт. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 600 с.
5. Мандель, Б.Р. Инновационные технологии педагогической деятельности : учебное пособие для магистрантов / Б.Р. Мандель. — М. ; Берлин : Директ-Медиа, 2016. — 260 с.
6. Мармоза О. І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом / О. І. Мармоза. Харків, 2004. 240 с.
7. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Под ред. Е.С.Полат. — М.: Изд.центр «Академия», 2000.
8. Освітні технології: Навч.-метод. посібник/ О.М. Пехота, А.З. Кіхтенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2002. 256 с.
9. Перспективні освітні технології: Наук.-метод. посібник / За ред. Г.С. Сизоненко. К.: Гопак, 2000. 560 с.
10. Поляков С.Д. Педагогическая инноватика: от идеи до практики. М.: Центр «Педагогический поиск», 2007. 167 с.
11. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук. –метод. посіб./ О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І. Пометун. К.: Видавництво А.С.К., 2003.
12. Сисоєва С. О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: Монографія / С. О. Сисоєва. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2014. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека НІПН України <http://lib.iitta.gov.ua>
3. Веб-сторінка аспірантури і докторантури УМО: <http://umo.edu.ua/postgraduate-postdoctoral>
4. Канбан-план роботи аспіранта 1 і 2 року навчання: <https://coggle.it/diagram/X6GthSUMn1klAZmf/t/%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-content-uploads-scrumandkanbanrufinal-pdf>
5. Офіційні сайти періодичної літератури:

Назва журналу	Офіційний сайт
Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти	http://journals.uran.ua/apppfo
Вісник післядипломної освіти серія «соціальні та поведінкові науки»	http://umo.edu.ua/serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki
Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)	http://aqce.com.ua/
Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Педагогіка та психологія»	http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/
British Journal of Educational	https://bera-journals.onlinelibrary.wiley.com/journal/14678535

Technology	
Educational Evaluation and Policy Analysis	https://journals.sagepub.com/toc/EPA/current
International Journal of Science and Research (IJSR)	https://www.ijsr.net/index.php

Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

<i>Назва</i>	<i>Офіційний сайт</i>
Верховна Рада України	www.portal.rada.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Національний інститут стратегічних досліджень	https://niss.gov.ua/
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України	http://ipood.com.ua/
Інститут вищої освіти Національної академії освітніх наук України	https://ihed.org.ua/en/home/
Міжнародний Центр Перспективних Досліджень	http://icps.com.ua/

Соціальні мережі для співпраці вчених усіх наукових дисциплін:

- Academia.edu: <https://www.academia.edu/>
- ResearchGate: <https://www.researchgate.net/>
- Соціальні мережі науковців (Scientific Social Community): <https://www.science-community.org/uk>
- Українські науковці в світі (Ukrainian Scientists Worldwide): <https://www.science-community.org/uk>